

SOEKOT - סוכות

De Heilige geeft Zijn Heilige Gemeenschap instructie om zich vijf dagen na het feest van Iom Kippoer over te geven aan een tijd van uitbundige vreugde op Soekot, het Loofhuttenfeest. Dit is de laatste mo'ed van de cyclus.

DE BASIS

De namen

1. Loofhuttenfeest Leviticus 23: 42-43 (Chag HaSoekot, חג הסוכות)
2. Het feest der inzameling, Exodus 23:16
3. Het seizoen van onze vreugde, *Zeman Simchatenoe*, זמן שמחתנו. Dit is de naam die de oude wijsgerezen hebben gegeven aan deze *mo'ed*, waarmee ze het essentieel vreugdevolle karakter van het feest benadrukt hebben.
4. Het feest. Aangezien dit het meest vreugdevolle feest was van alle *mo'adiem*, raakte het bij het Joodse volk in de oude tijden als "het feest" bekend. Iedereen begreep wanneer er over "het feest" gesproken werd, dat daarmee Soekot bedoeld werd.
5. Soekot is zowel een *mo'ed* (Leviticus 23) als een *chag* (Exodus 23).

De tijd

Het feest begint op de 15de Tisjrie, Leviticus 23:34. Het duurt 7 dagen. Volgens Leviticus 23 is aan het eind een 8ste dag toegevoegd. Deze dag wordt in de Bijbel "Sjeminie Atseret" (de achtste dag) genoemd. Door de eeuwen heen is er een discussie gevoerd of dit nu een 8ste dag was bij Soekot of een eigen heilige dag. Hier komen we later op terug.

De observantie

De offers - In Numeri 29:12-40 lezen we dat er een ongebruikbaar aantal offers gebracht moet worden tijdens Soekot. Om twee redenen is dit ongewoon. Het aantal offers is groter dan op andere heilige dagen. Hoewel van verschillende soorten dieren het aantal iedere dag anders is, is het totale aantal offers per dag altijd deelbaar door 7. In de 7de maand, gedurende 7 dagen, het aantal offers deelbaar door 7, dit alles verwijst symbolisch naar de voltooiing.

Zoals bij de andere *mo'adiem* is er ook op de 1ste dag van Soekot een heilige samenkomst. Hetzelfde geldt voor de 8ste dag; Lev. 23:34,36. Ook zal er geen normale dagelijkse arbeid verricht worden op de 1ste en de 8ste dag; Lev. 23:35-36. Het is een feest van 7 dagen dat jaarlijks gehouden moet worden; Lev. 23:41. De mensen moeten gedurende 7 dagen in loofhutten wonen; Lev. 23:42. De mensen ontvangen in de Thora driemaal het gebod om zich te verheugen. Dt. 16:14. Iedereen in het land dient het te vieren; Dt. 16:14. Er worden takken en vruchten bij gebruikt.

HET BELANG VOOR ISRAËL

Een terugblik

Om het belang van dit feest voor Israël te zien is het zinvol om eerst een aantal van de belangrijkste lessen voor het volk Israël uit de andere *mo'adiem* te herhalen.

Pesach/Ongezuurde Broden - Het seizoen van onze bevrijding. Tijdens het gedenken van de uittocht wordt God aanbeden als de Verlosser. Dit is de tijd om de bevrijding van Israël uit de slavernij te vieren.

Sjawoet - De ontmoeting met God bij de Sinai. In deze tijd aanbidt Israël God als Degene die de vruchtbaarheid garandeert. Hier wordt de reis naar de berg Sinai herdacht.

Jom Teroe'a - Een ontwakken voor God. In deze *mo'ed* wordt God herdacht als de soevereine Heerser van het heelal en als de soevereine Koning van Israël.

Jom Kippoer - De schuld die wij hebben bij God. Op deze dag herdenkt Israël God als de Vergevende. Bij deze *mo'ed* moet Israël gedenken dat er maar één manier is waarop God benaderd kan worden en dat is door het bloed van een offer dat opgedragen is op de wijze waarop de Schrift dat voorschrijft.

En nu op Soekot ervaart het volk Israël God als Degene die Zijn beloften nakomt; God die voorziet. Historisch gesproken moet het volk zich de jaren van omzwerving in de woestijn gedenken en hoe God in die periode op wonderbaarlijke wijze voorzien heeft in alle noden, en hen gebracht heeft naar het beloofde land, zoals Hij beloofd had.

We kunnen enorm veel leren van de wijze waarop de Israëlieten in de oude tijd aankeken tegen Soekot uit de talloze Bijbelse en buiten-Bijbelse verwijzingen naar Soekot. We zullen ons onderzoek verdelen over de verschillende tijdsperiodes.

Van Mosjé tot Jehosjoea

We weten dat Soekot door de Israëlieten werd gevierd vanaf de tijd waarin het onderricht over Soekot voor het eerst gegeven werd aan Mosjé, tot in de dagen van Jehosjoea. (Nehemia 8)

De Eerste Tempel - 1 Koningen 8

Volgens 1 Koningen 8 koos Koning Salomo het feest van Soekot uit als het moment om de Tempel in te wijden. De tekst zegt niet letterlijk dat dit "tijdens Soekot" plaatsvond, maar wel staan er verschillende belangrijke aanwijzingen voor in 1 Koningen 8.

Ten eerste staat in vers 2 dat de inwijding plaatsvond op het feest van de 7de maand. Het enige belangrijke feest in de 7de maand is Soekot. Ten tweede staat in vers 8:65 dat de mensen het feest vierden gedurende 7 dagen (en daarna nog eens 7 dagen omwille van de inwijding van de Tempel!). Het woord dat hier vertaald is met "feest" is *chag*, חַג, een bijbelse verwijzing naar Soekot. Dit komt allemaal overeen met het zevendaagse feest van Soekot. Hieruit mogen we misschien wel concluderen dat Soekot beschouwd werd als een tijd om te vieren dat de tegenwoordigheid van God komt wonen onder Zijn volk.

De vroege periode van de Tweede Tempel

Daarna wordt er in het leven van de oude Israëlieten vrijwel geen enkele verwijzing gevonden naar Soekot tot aan de tijd van Ezra en Nehemia, in het midden van de 5de eeuw v.j. Er zijn een paar profetische verwijzingen, maar die hebben veelal betrekking op het toekomstige eschatologische Soekot. In Nehemia hoofdstuk 8 lezen we dat Ezra het volk Israël voorgaat in het vieren van zowel *Jom Teroe'a* als Soekot. De tekst vertelt ons dat deze vieringen het directe gevolg waren van het feit dat de Tora aan de mensen werd voorgelezen en uitgelegd door Ezra en zijn helpers.

In 1 Koningen 8 staat dit niet vermeld, maar hier wordt ons verteld dat het belangrijkste element van de viering was dat ze in loofhutten woonden. Misschien is dat de reden dat de tekst in 8: 17 zegt dat er geen Soekotviering was geweest als deze, vanaf de dagen van Jehosjoea, de zoon van Nun. Er staat niet dat Israël Soekot niet vierde in deze lange tijd, maar misschien was dit een meer Bijbelse manier van vieren, omdat ze deze keer ook in loofhutten woonden. De tekst zegt bovendien in 8:17 dat er een zeer grote vreugde heerste.

De late periode van de Tweede Tempel

Helaas zijn er niet meer verslagen van Soekotvieringen in de geschiedenis van Israël. Mitch Glaser merkt hierover op: "De geschiedenis van Israël is meer getekend door ongehoorzaamheid en oordeel dan door het genieten van de zegeningen van God over de oogst in het land. De vreugde van Soekot was verbonden met de trouwe gehoorzaamheid van Israël aan de Thora van God, maar de ongehoorzaamheid van Israël hield hun ver van het genieten van Gods tegenwoordigheid en het vieren van dit feest." ¹

De late periode van de Tweede Tempel is echter een geheel ander verhaal. Er zijn tenminste vier belangrijke bronnen die ons vertellen dat het Joodse volk, wanneer mogelijk, Soekot vierde.

1. De apocriefe boeken - Soekot wordt genoemd in het Boek der Jubileeën (Jubileeën 16 en 32) en in 2 Makkabeeën, wat aangeeft dat het onderdeel uitmaakte van de Joodse godsdienstige expressie in die tijd.
2. Josephus - Soekot wordt verschillende malen genoemd in de geschriften van Josephus: Joodse oudheden 3.10.4; 4.8.1,12; 11.5.5; 13.8.2; 13.13.5 en De Joodse oorlog 2.19.1
3. Het B'riet Chadasja - Het nieuwere testament noemt Soekot en de deelname van Jesjoea eraan in de hoofdstukken 7 en 8 van Johannes. Om de geweldige claims van Jesjoea bij deze gelegenheid te begrijpen, moeten we goed weten hoe Soekot gevierd werd in de Tempel gedurende Zijn leven. Dit leidt ons naar de laatste bron voor Soekot tijdens de late Tweede Tempel periode. ...
4. De *Misjna* (en daarom ook: *De Talmoed*), seder Soekot - Dit belangrijke werk verschaft ons een belangrijk historisch verslag van de wijze waarop Soekot gevierd werd in de late periode van de Tweede Tempel.

Evaluatie - Uit de veelvuldige verwijzingen naar Soekot in de geschriften van de periode van de Tweede Tempel, kunnen we verschillende dingen leren over het belang dat het volk van God hechtte aan deze *mo'ed* gedurende deze tijd.

- Soekot werd trouw gevierd.
- Soekot werd beschouwd als een zeer vreugdevolle tijd, welke gevierd moest worden.
- Andere rituelen en gewoontes werden aan de viering toegevoegd - alle met de intentie om het karakter van de viering beter uit te laten komen en om te benadrukken wat de mensen beschouwden als de thema's van Soekot.
- De wijze waarop Soekot gevierd werd, werd na de vernietiging van de Tweede Tempel gewijzigd, maar bleef niettemin bestaan.
- De betekenis van dit heilige feest was zo belangrijk voor de Israëlieten dat het Loofhuttenfeest bekend raakte als "het feest van de Heer," of ook "het feest."... Je hoefde een medejood niet uit te leggen wat bedoeld werd met "het feest."... Deze meest geliefde heilige dag, het seizoen van onze vreugde, het slotfeest van de jaarcyclus, was inderdaad een hoogtepunt in het leven van de Israëlieten. Het was *het* feest! ²

Soekot onder het Joodse volk in onze tijd

Er zijn twee belangrijke ideeën verbonden met Soekot onder het Joodse volk in onze tijd:

1. Vreugde en blijdschap - Dit is het hoofdthema van Soekot en er wordt veel energie in gestoken om ervoor te zorgen dat dit heilige feest vol vreugde en blijdschap is. Dit geldt zowel voor het opbouwen, versieren en wonen in de *soeka*, als voor de tijden van gebed in de synagoge.
2. Oordeel - Tegelijkertijd zijn er, in het bijzonder op de laatste dag van Soekot, die *Hosjana Rabba* genoemd wordt, meer plechtige momenten. Men gelooft namelijk dat God op deze dag Zijn Boek des Levens verzegelt. Het boek is geopend op *Rosj Hasjana*, de namen zijn er toen al dan niet in geschreven en op lom Kippoer is het gesloten. De boeken worden echter pas verzegeld op Soekot, zodat er nog tijd is om zich te bekeren omdat op Soekot de naam er nog in geschreven kan worden.

Een ander serieus element is het gebed om regen op de laatste dag van Soekot. In het bijzonder in Israël geldt dat als er weinig regen valt in het regenseizoen dit een teken vormt dat er geestelijke problemen zijn onder het volk. Beide serieuze elementen spelen in het hoofd van de mensen wanneer op *Hosjana Rabba* gelezen wordt uit het boek Prediker.

Samenvatting

In de tijden van de geschiedenis van Israël waarin Soekot gevierd werd, was het altijd een zeer vreugdevolle tijd van het jaar. Israël gedacht dan hoezeer God voorzien had in voedsel en onderdak en in het land waarin het woonde. Daarbij komt dat het verlossingsthema van Pesach ook in herinnering werd geroepen. Dit alles gaf reden tot grote vreugde.

De meer recente Joodse theologie, waarin de nadruk meer is komen te liggen op het oordeel en op het ingeschreven staan in het boek des levens, wat men afgeleid heeft van de ideeën van de oude wijsgeren, heeft de ongebreidelde vreugde welke deze *mo'ed* in de geschiedenis van Israël altijd heeft genoten wat gedempt.

HET BELANG VOOR DE GELOOFSLEER

Soekot kent verschillende onderwerpen voor de geloofsleer, welke afgeleid kunnen worden uit de Bijbelse instructies en praktijken van deze *mo'ed*. We kunnen ze allen samenvatten onder het hoofd "aanbidding." Waar aanbidden we God voor in deze tijd van het jaar?

God, die voorziet en in stand houdt

1. Fysieke noden - Ten eerste is Soekot een tijd om God te aanbidden als Degene die voorziet in al onze fysieke behoeften zodat we Hem trouw kunnen dienen. Dit vinden we op twee manieren terug op Soekot. Ten eerste is Soekot allereerst en allerbelangrijkst een oogstfeest (Exodus 23:16 en Leviticus 23: 39). God, is daarom Degene die voorziet in ons voedsel.

Ten tweede, helpt het feit dat wij in loofhutten wonen ons om niet te vergeten dat Hij Degene is die voorziet in onze dagelijkse behoeften. God voorziet ook in onderdak. De loofhutten herinneren ons eraan dat, zoals God voorzien heeft in de fysieke noden van onze voorvaders tijdens hun zwerftocht in de woestijn, Hij ook voor ons hier en nu zal voorzien.

2. Geestelijke noden - Op Soekot deed Jesjoea een heldere en uitnodigende proclamatie van wie Hij is en wat Hij kan doen voor ieder die gelooft in Hem. We lezen in Johannes 7:37-39: "En op de laatste, de grote dag van het feest, stond Jesjoea en riep, zeggende:, "Indien iemand dorst heeft, hij kome tot Mij en drinke! Wie in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien!" Aangezien God Degene is die voorziet in onze fysieke noden, is het al heel lang een traditie om op Soekot te bidden voor regen. In Israël valt Soekot aan het begin van het regenseizoen. Regen gold als een barometer voor de instemming van God met de daden van het volk Israël. Als hun daden aangenaam waren voor de Heer dan viel er voldoende regen in het regenseizoen.

In de dagen van de Tweede Tempel had het Joodse volk een verfijnde en indrukwekkende ceremonie ontwikkeld, welke iedere dag van Soekot werd beoefend, als een manier om tot de Heilige te bidden om regen. Op de laatste dag van Soekot was het ritueel het meest uitgebreid. Er was veel gezang, lofprijzing en vreugde. In feite zegt de Misjna dat als iemand nog nooit in de Tempel geweest was tijdens deze ceremonie, hij nog nooit de echte vreugde had meegemaakt (Soeka 5:1)

Tijdens al deze gebeden om water stond Jesjoea op te midden van de grote en uitbundige menigte en riep Zijn geweldige claim uit. Als we het met andere woorden zeggen, dan zei Hij tegen hen dat zoals wij verlangen naar echt water en God daarvoor zoeken, zo mogen we Hem ook zoeken voor het water dat onze geestelijke dorst lest. Allen die tot Hem komen zullen ontdekken dat hun dorst gelest wordt door het levende water, het *majiem chajiem*). Jesjoea belooft dat indien iemand tot Hem komt in diens geestelijke behoeften zeker voorzien zal worden. Het volgende vers, 7:39, vertelt ons dan dat Jesjoea sprak over de Geest van God die woont in ieder die op Hem zijn vertrouwen stelt. Hierdoor wordt voorzien in al onze geestelijke -onze diepste -noden.

Ongetwijfeld zal ieder die Jesjoea goed begrepen heeft gedacht hebben aan de tekst in Jeremia waar staat: "Hope Israëls, Here, allen die u verlaten, zullen beschaamd worden; wie afwijken zullen in de aarde geschreven worden, omdat zij de bron van levend water, de Here, verlieten. Jeremia 17:13.

De claim van Jesjoea hield niet alleen in dat Hij de enige bron is waardoor de diepste geestelijke dorst van de mens gelest kan worden, maar door deze claim zo uit te spreken, stelde Hij Zich ook gelijk aan de Heilige van de profetie van Jeremia, die de bron van levend water is.

God, de Verlosser

Volgens Lev. 23:42-43 wordt Soekot gevierd door een week lang onder een tijdelijk onderdak te wonen. Het doel hiervan staat duidelijk vermeld in de Thora: "Opdat uw geslachten weten, dat Ik de Israëlieten in loofhutten heb doen wonen, toen Ik hen uit het land Egypte leidde: Ik ben de Here, uw God."

In feite treffen we twee ideeën aan in dit vers, die met elkaar verbonden zijn. Ten eerste dient de loofhut om het volk eraan te herinneren dat God niet alleen in voedsel voor hen heeft voorzien, maar ook voor onderdak heeft gezorgd. Dit past goed bij het vorige concept.

Het vers herinnert ons er echter ook aan dat God Degene is die hen uit Egypte heeft geleid. En daarom is Hij de Verlosser. Tijdens Soekot verheugen we ons ten zeerste omdat we gedenken dat het verlossingswerk voltooid is. Dit zien we verder geïllustreerd in de plaats die Soekot inneemt in de cyclus.

Parallellen met Pesach - Soekot is ontworpen om een spiegelbeeld te zijn van Pesach. Ze hebben bijvoorbeeld beide ...

Dezelfde essentiële thema's: Beide gedenken de uittocht uit Egypte

Dezelfde lengte: Beide beginnen op de 15de van de maand.

Beide duren 7 dagen.

Dezelfde plaats in de cyclus: Pesach komt aan het begin van de cyclus.

Soekot komt aan het eind van de cyclus

Ze dienen als boekensteunen voor de cyclus.

Een toegevoegde dag: Sjawoet is één enkele *mo'ed* waarmee het Pesachseizoen wordt afgesloten.

Sjeminie Atseret is één enkele toegevoegde dag na Soekot, waarmee de *mo'ed* wordt afgesloten.

De tijd van vervulling - Pesach opent de historische gebeurtenissen, die Israël dient te vieren. Soekot sluit deze af en brengt ze tot vervulling en wel op de volgende wijze:

Pesach – God heeft ons uitgeleid – vrijheid

Sjawoet – God heeft ons de Thora gegeven – openbaring / verbond / grondwet

Soekot – God heeft ons naar het land gebracht – vervulling / een eigen thuisland

Pesach / Ongezuurde Broden herinnert ons aan het begin van het verhaal van de verlossing en de zegening, Soekot beeldt het slot van het verhaal uit, de herinnering aan Gods bescherming en provisie en de vervulling van Gods belofte om naar het beloofde land te komen.

God, de Heer van de cyclussen.

De dag na Soekot wordt *Sjeminie Atseret* genoemd. Zoals al eerder genoemd, is er een discussie over de vraag of het een dag is die aan Soekot is toegevoegd of een eigen *mo'ed*. Er zijn goede redenen om het te beschouwen als een eigen heilige dag, maar we zullen hier niet dogmatisch over zijn. Ten eerste zien we dat de Thora aangeeft dat het een 8ste dag is en dat Soekot gedurende 7 dagen werd gevierd. Ten tweede geldt dat de offers op *Sjeminie Atseret* anders zijn dan op Soekot.

Als we deze dag beschouwen als een aparte *mo'ed*, wat heeft deze dan voor functie? Het lijkt erop dat deze dag functioneert als de slotdag van de gehele cyclus. Het is een dag die God aan Zijn volk gegeven heeft om bijeen te komen om Hem, de God van de cyclus, te aanbidden. Welke cyclus?

Dan hebben we drie cyclussen in gedachte. Ten eerste de cyclus van de mo'adien zelf. Wat een leerstellig meesterwerk! De 8ste dag waar de Thora van spreekt, is een geweldige gelegenheid om terug te blikken op alle theologische werkelijkheden welke we geleerd hebben terwijl we door de cyclus van de *mo'adiem* zijn gegaan. Dit brengt ons naar de tweede cyclus. Terwijl we de cyclus van de mo'adiem in ons leven gestalte geven, aanbidden we Hem ook voor de wijze waarop Hij ons begeleidt op onze jaarlijkse geestelijke tocht door de cyclus van heiliging. De derde cyclus is de cyclus van de geschiedenis. Het feit dat deze dag, die is toegevoegd, de ge dag wordt genoemd en geen deel uitmaakt van de zeven dagen van Soekot wijst naar de toekomst. Als de zeven dagen van Soekot ons herinneren aan de wijze waarop God

met ons omgaat in de huidige tijdsspanne, dan neemt *Sjeminie Atseret* ons mee naar de komende tijd, de tijd van de terugkeer van Messias-en, misschien, nog verder. Dus is het een dag waarop we God kunnen zien als de Heer van de geschiedenis en kunnen nadenken over hoe het zal zijn wanneer Hij komt om onder ons te wonen, wanneer Zijn tent (*Zijn soeka*) bij de mensen is. (Openbaring 21:3)

God, wiens tent (*soeka*) is bij de mensen

Vanwege Zacharia 14 en het verband dat er ligt tussen de terugkeer van Messias en Soekot, is Soekot voor het lichaam van Messias de tijd van het jaar bij uitstek om met elkaar te praten over de terugkeer van Messias. We bedoelen hiermee niet dat het lichaam intens moet gaan discussiëren over de verschillende visies die er bestaan over de gebeurtenissen die voorafgaan aan de wederkomst. Nee, het is juist een uitstekende gelegenheid om te praten over hoe het zal zijn wanneer Hij terugkeert en hoe het Soekot van de toekomst er, volgens Zacharia 14 uit zal zien, wanneer Messias het zal vieren bij Zijn terugkeer.

DE VIERING

De volle werking van Soekot wordt, net als de rest van de *mo'adiem*, alleen ervaren wanneer je het gaat doen, dat wil zeggen, wanneer je het gaat leven. Hoe kun je dat doen?

Soekot

1. De tijd

Het vieren begint meteen nadat Jom Kippoer voorbij is. Dan is het de tijd om Soekot voor te bereiden. In feite beginnen velen dan al hun *soeka* op te bouwen.

2. De plaats

Soekot is zowel een feest voor thuis als voor de gemeenschap. Zowel op de 1ste als de 8ste dag is er een heilige samenkomst en wordt er niet normaal gewerkt. Het grootste deel van het vieren vindt thuis plaats.

3. De instrumenten

De *soeka* - De *soeka* is tenslotte het belangrijkste onderdeel. Het is een tijdelijke loofhut met drie zijden en een dak, waar het licht doorheen moet kunnen - en ook de regen! Iedere familie heeft als opdracht: "In loofhutten zult gij wonen zeven dagen." Leviticus 23:42. Zo wijst de Bijbel de *soeka* aan als een herinnering aan de bescherming van God toen Hij voorzag in Soekot voor de Joden die uit Egypte waren getrokken... " Als een symbool van bescherming is de *soeka* ook een symbool van vrede (veiligheid) - *soekat sjalom*... In de tijd van de Talmoed was de *soeka* ook een symbool van vreugde en schoonheid." ³

De *loelaw* en de *etrog* - Voor de gemeenschappelijke viering of de *soeka* thuis, geldt de opdracht: "Op de eerste dag zult gij vruchten van sierlijke bomen nemen, takken van palmen en twijgen van loofbomen en van beekwilgen, en gij zult vrolijk zijn voor het aangezicht van de Here." (Lev. 23:40)

Er is al vele eeuwen een discussie gaande over de interpretatie van dit vers. Sommigen zeggen dat de verschillende soorten takken etc. die genoemd worden verwijzen naar het materiaal waar de *soeka* van gebouwd moet worden. Zij die deze visie vertegenwoordigen citeren vaak ter ondersteuning van hun uitleg Nehemia 8:14-16. In deze tekst krijgen de Israëlieten de opdracht: "Trekt uit naar het gebergte en brengt het loof van de olijfboom, van de olijfwilg, van de mirt, van de palmen, van loofbomen, om loofhutten te maken... Het volk trok uit en zij haalden het loof en maakten zich loofhutten..." Hier lijkt het duidelijk te zijn dat de Israëlieten in de oude tijd de looftakken, waar de Thora instructies over geeft, opgevat hebben als bouw materiaal voor de *soeka*.

De tweede manier om deze geboden op te vatten is dat de takken en vruchten gebruikt moeten worden als materiaal om te aanbidden, om vast te houden en voor de Heer te bewegen tijdens de aanbidding. Zo werd

het tijdens de late periode van de Tweede Tempel uitgelegd door de Farizeeën, maar niet door de Sadduceeën. Deze interpretatie wordt door de overgrote meerderheid van het Joodse volk in onze dagen gehouden.

De "taken van palmen en twijgen van loofbomen en van beekwilgen" worden samengebonden en dat wordt een *loelaw* genoemd. Men gelooft dat "vruchten van sierlijke bomen" verwijst naar de *etrog*. De *loelaw* wordt in de ene hand vastgehouden en de *etrog* in de andere en zo worden beide in aanbidding heen en weer bewogen.

De oogst - De *soeka* is gewoonlijk versierd met de vruchten van de nieuwe oogst. Dit is in overeenstemming met het thema oogstfeest. Ongetwijfeld is dit bedoeld om het volk Israël voor te houden dat God, zoals Hij voor hen gezorgd heeft tijdens de omzwerving in de woestijn, ook voor hen zal voorzien nu ze in Zijn land wonen.

4. De Thora

Volgens Deuteronomium 31:10-12 moet de Thora publiekelijk aan het volk van God voorgelezen worden "Na verloop van zeven jaar, op de bepaalde tijd van het jaar der kwijtschelding, namelijk het Loofhuttenfeest." Hij moet voorgelezen worden aan alle "mannen, vrouwen en kinderen, ook de vreemdeling, die in uw steden woont, opdat zij ernaar horen en de Here, uw God, leren vrezen en al de woorden dezer Thora naarstig onderhouden."

Daarbij is het al een heel oude traditie onder het Joodse volk om ieder jaar op de laatste dag van Soekot het boek Prediker te lezen.

5. De atmosfeer

In overeenstemming met de Bijbelse geboden moet een Bijbelse viering van Soekot vervuld zijn van vreugde! De Thora leert ons in Deut. 16:15: "Zeven dagen zult gij feest vieren ter ere van de Here, uw God, op de plaats die de Here verkiezen zal; want de Here, uw God, zal u zegenen in heel uw oogst en in al het werk uwer handen, zodat gij jaarlijk vrolijk kunt zijn." (onderlijning van ons). Bijgevolg wordt Soekot dan ook vaak genoemd "Het seizoen van onze vreugde." (*zeman simchatenoe*, זמן שמחתנו) We kunnen dingen doen die helpen om de atmosfeer van vreugde te bevorderen. Hier volgen enkele suggesties:

- Spaar geld op om u te kunnen verheugen. Deut. 14:22-29 lijkt aan te geven een tiende apart te leggen om ons in het bijzonder in de feesttijden in God te kunnen verheugen en Hem te aanbidden.

- Versier de *soeka*.
- Zorg voor goed en lekker eten.
- Nodig vrienden en burens uit in de *soeka*.
- Neem deze week vrij om God te aanbidden en samen met uw familie te zijn.

Sjeminie Atseret

We noemden al de mogelijkheid dat de 8ste dag opgevat kan worden als een eigen *mo'ed*, dat los staat van Soekot. Wij geloven dat dit goed mogelijk is.

1. Het moderne Judaïsme

Gebod om regen - De rabbijnen hebben opgemerkt dat er geen duidelijke liturgie of ritueel is voor de 8ste dag. Vanaf de oude tijden heeft men deze leemte opgevuld door deze dag te gebruiken om te bidden om regen. Wij denken dat dit een goed idee was.

Simchat Thora - "Rond de tiende eeuw echter begon *Sjeminie Atseret* ... het karakter te krijgen van een feest van de Thora." En dit gebeurde omdat een van de traditionele lezingencyclussen van de Thora rond deze tijd van het jaar haar afsluiting vond. Deze jaarlijkse viering van het afsluiten van de jaarlijkse cyclus van Thoralezingen wordt genoemd: *Simchat Thora*, of "de vreugde van de Tora."

"Het vreugdevolle karakter van *Simchat Thora* en de rituelen rond het beëindigen en opnieuw beginnen van de lezingencyclus van de Thora hebben vrijwel volledig de plaats ingenomen van *Sjeminie Atseret*,

zodat in onze dagen de door de Bijbel verordende heilige dag in het denken van de mensen een tweede plaats heeft ingenomen t.o.v. *Simchat Thora*, dat pas in de Middeleeuwen tot stand is gekomen." ⁴

2. Een alternatief

We hebben geen enkele bezwaar tegen de viering en het concept van *Simchat Thora*, maar geloven wel dat *Sjeminie Atseret* een diepere bedoeling met zich meedraagt. We stellen voor het te beschouwen als de slotdag van de gehele jaarcyclus. Laten we, voordat we gaan kijken wat we op deze dag kunnen vieren, eerst herhalen wat we eerder gezegd hebben. Als we deze dag beschouwen als een aparte *mo'ed*, wat heeft deze dan voor functie? Het lijkt erop dat deze dag functioneert als de slotdag van de gehele cyclus. Het is een dag die God aan Zijn volk gegeven heeft om bijeen te komen om Hem, de God van de cyclus, te aanbidden. Welke cyclus? Dan hebben we drie cyclussen in gedachte. Ten eerste de cyclus van de *mo'adien* zelf. Wat een leerstellig meesterwerk! De 8ste dag waar de Thora van spreekt is een geweldige gelegenheid om terug te blikken op alle theologische werkelijkheden welke we geleerd hebben terwijl we door de cyclus van de *mo'adiem* zijn gegaan. Dit brengt ons naar de tweede cyclus. Terwijl we de cyclus van de *mo'adiem* in ons leven gestalte geven, aanbidden we Hem ook voor de wijze waarop Hij ons begeleidt op onze jaarlijkse geestelijke tocht door de cyclus van heiliging. De derde cyclus is de cyclus van de geschiedenis. Het feit dat deze dag, die is toegevoegd, de 8ste dag wordt genoemd en geen deel uitmaakt van de zeven dagen van Soekot wijst naar de toekomst. Als de zeven dagen van Soekot ons herinneren aan de wijze waarop God met ons omgaat in de huidige tijdsspanne, dan neemt *Sjeminie Atseret* ons mee naar de komende tijd, de tijd van de terugkeer van Messias - en, misschien, nog verder. Dus is het een dag waarop we God kunnen zien als de Heer van de geschiedenis en kunnen nadenken over hoe het zal zijn wanneer Hij komt om onder ons te wonen, wanneer Zijn tent (*Zijn soeka*) bij de mensen is. (Openb. 21:3). Waarom zouden we daar niet nog een vierde cyclus aan toevoegen? Waarom zouden we de Heer niet aanbidden als Degene die de Thora, Zijn Heilige Woord, gegeven heeft en ons verheugen in de afsluiting van de jaarlijkse cyclus van lezen en studeren in de Thora?

SOEKOT IN DE TOEKOMST

De Bijbel vertelt ons dat Soekot in de toekomst gevierd zal worden. Daar hebben we twee teksten bij in gedachten: Ezechiël 45:25 en Zacharia 14.

Ezechiël 45:25 Hier wordt ons verteld dat wanneer Messias teruggekomen is en regeert in Zijn Tempel in ieder geval de twee *mo'adiem* Pesach en Soekot gevierd zullen worden.

Zacharia 14 Zacharia vertelt ons dat een van de eerste dingen die Messias zal doen wanneer hij terugkomt, nadat Hij Israël bevrijd heeft en Zijn troon heeft gevestigd te Jeruzalem, is dat Hij de viering van Soekot weer zal herstellen. Er staat: "allen, die zijn overgebleven van al de volken, die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, zullen van jaar tot jaar heentrekken om zich neer te buigen voor de Koning, de Here der heerscharen, en het Loofhuttenfeest te vieren." (Zach. 14:16). Soekot herinnert ons dus aan de tweede komst van Messias. Onder andere deze tekst, maar ook het feit dat de Thora voorschrijft dat op Soekot 70 stieren geofferd moeten worden, hebben de oude wijsgeren doen geloven dat Soekot een tijd is waarin Israël voorbede moet doen voor genade over de 70 volkeren van de wereld. Dat kan waar zijn of niet. De profetie in Zacharia vertelt ons echter met zekerheid dat de Heilige graag wil dat alle volkeren deel zullen hebben aan de viering van Soekot. Hoezo? Omdat Soekot in de komende wereld een viering is van de tegenwoordigheid van God onder Zijn volk. Hij die hun beschermt, Hij die voorziet en Hij die hun een oneindige vreugde schenkt.

NAWOORD

We zijn aan het einde gekomen van onze seminar over de cyclus van heiliging. Laten we op dezelfde wijze waarop we begonnen zijn ook afsluiten en teruggaan naar de cirkel. Zoals de cirkel heeft de cyclus van de *mo'adiem* geen begin en geen eind. Deze tijden zijn steeds weer, jaar in jaar uit, bij ons.

En wat doen wij in cirkels? Dansen! De cyclus van de *mo'adiem* is als een danscirkel. Als u er nog nooit aan hebt deelgenomen, dan kunt u overal beginnen! Er zijn ook andere dingen die gedaan worden in cirkels, in het bijzonder tijdens de *mo'adiem*. Mensen dansen in cirkels. We willen in het bijzonder ieder uit de volkeren die gelooft in Jesjoea uitnodigen om deel te nemen aan de danscirkel van het overblijfsel van Israël. Wanneer wij u uitnodigen doen we dat met een beetje vreemd gevoel omdat dit in werkelijkheid ook uw cirkel is. In het verleden is u, om een aantal niet-Bijbelse redenen, de mogelijkheid ontzegt om deel te nemen aan deze dans. Maar het is nog niet te laat. Kom en ervaar de vreugde van de *mo'adiern*, samen met de rest van de familie, de familie van de verlostten! U kunt overal waar u wilt in de cirkel instappen. Wij maken u graag deelgenoot van de inzichten die wij hebben over de dans. In feite willen wij u allen leren om beter samen te dansen op de wijze waarop het oorspronkelijk bedoeld is. Dit maakt deel uit van het erfdeel dat toebehoort aan allen die de Messias liefhebben, zowel Jood als niet-Jood, en aan onze kinderen en hun kinderen na hen. Kom in de cirkel en laten we met elkaar de cyclus dansen als één vreugdevolle familie van God!

¹ Mitch en Zhaca Glaser, *The Fall feasts of Israel*, p. 171.

² Glaser, op. cit., p. 159.

³ Bloch, op. cit., p. 39.

⁴ Michael Strassfeld, *The Jewish Holidays: A Guide and Commentary*, p. 150.